

De vaste commissie voor Financiën heeft op 16 februari 2018 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Financiën over zijn brief van 22 december 2017 over het kostenkader 2017 en begroting 2018 van de financiële toezichthouders (Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) (Kamerstuk 33 957, nr. 29).

De voorzitter van de commissie,
Anne Mulder

De waarnemend griffier van de commissie,
Tielens-Tripels

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Minister van Financiën over het kostenkader 2017 en begroting 2018 van de financiële toezichthouders (Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) (Kamerstuk 33 957, nr. 29). Het betreft een kostenoverschrijding bij de AFM. Deze leden betreuren deze overschrijding en hebben daarover een aantal vragen.

De Minister is op 12 december jl. geïnformeerd over een overschrijding van 3,9 miljoen euro in verband met het Uniform Herstellkader Rentederivaten. Kan de Minister specificeren hoe dit bedrag is opgebouwd? Automatiseringskosten komen immers niet voor rekening van de AFM. Welk bedrag was gemoeid met de extra controle in de vorm van externe dossierbeoordelaars?

De voorgenoemde leden begrijpen dat de extra uitgaven worden verhaald op de bij het Uniform Herstellkader betrokken banken. Volgens welke verdeelsleutel gebeurt dit? Is het gebruikelijk dat kosten alleen worden toegerekend aan bepaalde banken? Gebeurt dit bij andere overschrijdingen ook, wanneer zij specifiek zijn toe te rekenen aan bepaalde instellingen?

De leden van de VVD-fractie lezen in deze brief ook dat de AFM een overschrijding van 0,9 miljoen euro verwacht op bedrijfsvoeringskosten. Waarom konden deze kosten niet worden gedekt binnen de eigen begroting? Had van een financieel toezichthouder niet een betere inschatting verwacht mogen worden bij het wisselen van de pensioenuitvoerder? Welke stappen worden er gezet teneinde dergelijke overschrijdingen in volgende jaren te voorkomen?

De leden van de VVD-fractie zijn positief over de afspraken die de Minister heeft gemaakt met de AFM teneinde overschrijding van het kostenkader in 2018 te voorkomen. Kan de Minister aangeven welke afspraken er precies zijn gemaakt?

Meer in het algemeen benadrukken de leden van de VVD-fractie het belang van strikte begrotingsdiscipline, zowel ex ante als ex post, door de toezichthouders. In de beleidsdoorlichting van artikel 2 van de begroting van Financiën wordt terecht opgemerkt dat marktpartijen indertijd zorgen hadden over het afschaffen van de overheidsbijdrage: de Minister zou niet langer een belang hebben om op deze kosten te sturen. Deze leden constateren dat de begroting van de AFM in vijf jaar ruim 20% is gegroeid. Kan de Minister hierop reflecteren? Kan hij de partijen die informeel spreken over «zelfrijzend bakmeel» enigszins geruststellen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van bovengenoemde brief van de Minister inzake het Kostenkader 2017 en de begroting van de toezichthouders voor 2018. Naar aanleiding van het genoemde punt brengen zij het volgende naar voren.

Allereerst merken de leden van de PVV-fractie op dat de AFM in 2017 verwacht extra kosten ter hoogte van 3,9 miljoen euro te maken ten opzichte van de begroting 2017. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het rentederivatendossier en het feit dat de banken daarbij te maken

hebben met onder andere knelpunten in de automatisering van het proces van herbeoordeling.

Deze leden willen weten in welke mate deze extra kosten die de AFM moet maken door vertragingen, die de AFM niet aan te rekenen zijn omdat deze bij banken wordt opgelopen, doorberekend zullen worden aan de desbetreffende banken?

Voorts merken de leden van de PVV-fractie op dat de AFM in 2017 een overschrijding van € 900.000 prognosticeert op de kosten voor de reguliere bedrijfsvoering, omdat de overstap naar een nieuwe pensioen-uitvoerder onvoorzien hogere kosten met zich bracht. Deze leden willen graag van de Minister weten wat de verklaring hiervoor is. Wie is verder hiervoor verantwoordelijk en wie is hiervoor aansprakelijk?

De leden van de PVV-fractie stellen vast dat er sprake is van een structurele budgetoverschrijding bij de AFM. Deze leden willen weten of het budget te klein is of de kosten van de AFM te hoog zijn. Is de bedrijfsvoering van AFM efficiënt en zo nee, op welke onderdelen zou eventueel bezuinigd kunnen worden zonder dat de bedrijfsvoering in het geding komt?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Minister en hebben daarover nog enkele vragen.

Zij begrijpen de kostenoverschrijding bij de AFM als gevolg van de vertraging bij de afhandeling van het Uniform Herstelkader Rentederivaten en dat de overschrijding wordt gedragen door de betrokken banken. Deze leden vragen hierbij wel of er bij de verdeling over de banken nog wordt gekeken welke banken het meest hebben bijgedragen aan de vertraging en of deze banken dan ook de hoogste bijdrage moeten betalen. De leden van de CDA-fractie zouden graag zien dat banken die het meest verantwoordelijk zijn voor de vertraging ook het meeste aan de AFM-kosten bijdragen.

De leden van de CDA-fractie hebben moeite met de overschrijding van de AFM-kosten, veroorzaakt door de overstap naar een nieuwe pensioenuitvoerder. Deze leden constateren dat voor deze extra kosten voor financiële instellingen, geen enkele verbetering in het toezicht staat. Zij vragen de regering of dit nu wel de bedoeling kan zijn. Ook vragen deze leden welke prikkel er bij de AFM is om dergelijke kosten te vermijden. Kan de regering aangeven of de gekozen pensioenoplossing ook de meest efficiënte is? Was er een goedkopere oplossing? Wie neemt uiteindelijk de beslissing als er een afweging moet worden gemaakt tussen wat goed is voor de AFM-werknemers en de hoogte van de kosten? Voorts vragen de leden van de CDA-fractie of tegenvallers of meevallers, zoals nu van de pensioenkosten, niet ten laste of ten goede van een reserve zouden moeten komen, zodat ook financiële instellingen niet onnodig worden verrast?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van bovengenoemde brief van de Minister van Financiën. Hoe kijkt de Minister aan tegen het toezicht op een sector die de afgelopen jaren niet uitgeblonken heeft in zelfreflectie. De sector die mensen niet alleen individueel opzadelde met waardeloze en onnodige producten, maar die de wereld ook in de grootste crisis sinds de jaren dertig stortte. De gevolgen zijn extreem groot geweest omdat de financiële sector gokte met het geld van mensen en het vertrouwen van mensen ontzettend diep beschaamd heeft. Erkent

de Minister dat de rentederivatensector nog verre is van teruggewonnen vertrouwen, zo vragen deze leden?

De leden van de SP-fractie vragen de Minister te erkennen dat een discussie over bezuinigen op toezicht zich niet verhoudt tot a) het belang van toezicht op deze sector, b) de uitdagingen op digitaal gebied die eraan komen en c) de wens van de politiek te investeren in bijvoorbeeld beter toezicht op de trustsector. De leden van de SP-fractie vragen de Minister te garanderen dat als er méér nodig is om het toezicht te verbeteren, dat dit niet kan worden getraineed door de sector die het toezicht betaalt.

Met betrekking tot het kostenkader en de begroting hebben de leden van de SP-fractie de volgende vragen Zij vragen waarom wordt ingezet op een jaarlijkse oplopende bezuiniging van 1,75% wanneer direct in het eerste jaar van deze taakstelling een flinke overschrijding plaatsvindt? Heeft de Minister voldoende zicht op dossiers die een potentiële overschrijding van de toezichtskosten in zich dragen?

De leden van de SP-fractie vragen of een vierjarig kostenkader, dat geconfronteerd wordt met vertragingen bij het herstellen van de woekerpolissen of een overstap naar een nieuwe pensioenuitvoerder, juist voor meer kosten zorgt en minder bestuurlijke rust geeft dan het oude systeem?

Hoe zijn verschillende risicodossiers gewogen in het overleg met de toezichthouders bij het opstellen van het kostenkader voor de periode 2017–2020?

De leden van de SP-fractie vragen of de Minister kan aangeven hoe DNB in 2020 een bezuiniging van 10,7 miljoen euro opvangt?

De voornoemde leden willen van de Minister weten of een flexibele schil van 6,9 miljoen euro verstandig is, omdat bekend is dat het risico bestaat dat bij tijdelijke contracten medewerkers sneller vertrekken en er vaak minder geïnvesteerd wordt in de medewerkers. Kan de Minister ingaan op de toezichtsonderdelen van DNB waarvoor gedurende dit kostenkader tijdelijk extra capaciteit nodig is? Voorts vragen deze leden of DNB ruimte heeft voor innovatieve projecten vanuit een maatschappelijke behoefte zoals een DNBCoin? Wat gebeurt er wanneer de flexibele schil onvoldoende blijkt voor deze behoeften?

De leden van de SP-fractie vragen of de Minister de bijdrage van adviseurs en bemiddelaars het afgelopen jaar proportioneel vindt? Zegt dit mogelijk iets over het interne kennisniveau van de toezichthouders? Kan de Minister aangeven hoeveel personen bij de AFM en DNB meer verdienen dan de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)? Welke afspraken ter nadere invulling van de taakstelling aangaande versobering van de arbeidsvoorwaarden zijn het afgelopen begrotingsjaar en de komende begrotingsjaren gemaakt? Hoeveel is er bespaard op de inhuur van externe medewerkers ten opzichte van voorgaande jaren?

De leden van de SP-fractie constateren dat nieuwe toezichtstaken vanuit Europa van een beperkte omvang, worden opgevangen door de flexibele schil, maar hoe onderscheidt de Kamer deze kosten?

II Reactie van de Minister